І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ЧЕРВНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 5, 1957 No. 106. VOL. LXIV.

УРЯД ОБМІРКОВУЄ ВИСТУП АЙЗЕНГАВЕРА У СОВЄТСЬКІМ РАДІО І ТЕЛЕВІЗІЇ

Вашингтон. У зв'язку з недільним виступом Нікіти Хрущова в американських телевізійних передачах американський уряд обмірковує справу такого ж самого виступу през. Айзенгавера у совєтських телевізійних і радіових передачах і разом з тим можливість безпосереднього з'ясування совєтському населенню принципів і напрямних американської політики. Виступ Айзенгавера мав би відбутися на базі „повної взаємности" і тому, що в СССР немає такої поширеної телевізійної сітки, як в ЗДА, Айзенгавер мав би одержати змогу промовляти до населення СССР теж через радіо і пресу. Для розмов у цій справі викликано до Білого Дому новопризначеного до Москви амбасадора Томпсона і уряд вислухає щодо цього теж і думки та порад дотеперішнього американського амбасадора в Москві Чарлза Е. Болена. З приводу тверджень Хрущова, що це З'єдинені Держави Америки вдержують існування „залізної заслони" і що це вони обмежують свободу закордонних дипломатів, держ. департамент ЗДА ствердив в окремій заяві, що ці твердження не відповідають правді, бо це Совєти під час Женевської конференції не погодилися на скасування всіх бар'єр поміж окремими країнами і на встановлення свобідної виміни відвідувачами й інформаціями. Єдиним, гідним відповіді місцем у виступі Хрущова ,вважають у Білому Домі його ароґантну заяву, що внуки теперішньої американської ґенерації житимуть уже в соціялістичній, чи в розумінні Хрущова, комуністичній системі. Відповідаючи на цю заяву, пресовий секретар Білого Дому Гаґерті висловив впевнення, що користатимуть із благ свободи і житимуть під вільним урядом вже таки теперішні совєтські громадяни, а не тільки їх діти чи внуки. Деякі з американських конґресменів і сенаторів назвали виступ Хрущова спробою обдурювання американського народу і висловили своє обурення з того привду, що Хрущову дозволено виступити в американській телевізійній програмі в той час, як американці не мають ніякої можливости виступити рівнорядно із своїми заявами чи відповідями перед совєтським населенням.

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС ДО АМЕРИКАНСЬКИХ І КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Головний Уряд Українського Народного Союзу, відбуваючи свої річні наради в останньому тижні травня 1957 року, мав нагоду основно познайомитися не тільки із станом та розвитком довіреної йому найвищим зібранням Конвенцією УНС, організації, але й з загальним станом наших спільнот у цих двох сусідніх країнах, З'єдинених Державах Америки і в Канаді. Перевіряючи цей стан і на підставі багатьох конкретних доказів та прикладів, ми могли знову ствердити відому, основну правду: Український Народний Союз, від якого, після Церкви, почалось зорганізоване життя наших спільнот у цих країнах, завжди був і залишається головною базою цього життя в багатьох відношеннях, він був і є головним промотором починань тих спільнот для добра своїх країн та в допомозі визвольним змаганням нашого українського народу.

Маючи на увазі цю самонаявну і незаперечену правду та з думкою про дальші потреби наших спільнот і про їх майбутність, як і про ще більший наш вклад у здійснення задушевних мрій всього українського народу — відновлення вільної, ні від кого незалежної самостійної і соборної Української Держави, ми, Головний Уряд Українського Народного Союзу, закликаємо Вас, американські і канадійські українці:

Консолідуйте та невпинно збільшуйте організаційні ряди Українського Народного Союзу, цієї заморської твердині та основи життя і розвитку наших спільнот!

Користайте, зокрема тепер, із передконвенційної кампанії, щоб до кінця цього року збільшити організаційні лави УНСоюзу до 75,000 членів!

Своїм членством, своїми вкладками і своєю працею невпинно скріплюйте Український Народний Союз, цей справжній союз ідей, інтересів і праці!

Усіми силами підтримуйте кожну акцію Українського Народного Союзу, бо ці акції призначені для Вашого добра, для добра Ваших потомків і для добра нашого народу!

Звертайте окрему увагу на нашу молодь і поголовним її членством в Українському Народному Союзі збережіть її для українства, забезпечивши цим собі і нашій спільноті гідних спадкоємців, а нашому народові — велику будучність!

В рядах Українського Народного Союзу стійте на сторожі доброго українського імени, поширюйте правду про Україну, про її славне минуле і трагічне сучасне, про її рішальну ролю для осягнення справедливого і мирного майбутнього світу!

Поширюйте дух братерства в нашій спільноті між всіми її членами, без уваги на місце їх народження, віровизнання, політичні переконання чи соціяльний стан!

Через Український Народний Союз до певнішого, кращого, великого майбутнього!

Дано на Союзівці у Меморіяльний День 30-го травня 1957 року.

ГОЛОВНИЙ УРЯД
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ: Дмитро Галичин — головний предсідник, Михайло Пізнак — заступник головного предсідника, Ґеновефа Жеребняк — заступниця головного предсідника, Роман Слободян — головний касир;

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: Володимир Галан — голова, Степан Куропась — заступник голови, Іван В. Іванчук — секретар, Петро Кучма і Володимир Коссар — члени;

ГОЛОВНА РАДА: Дмитро Шмаґала, Іван Кокольський, Анна Чопик, Марія Демидчук, Андрій Джула, Тарас Шпікула, Ярослав Падох, Василь Б. Гуссар, Володимир Дідик, Микола Давискиба, Олена Штогрин.

Не виключають ревізії становища ЗДА в справі торгівлі з ком. Китаєм

Вашингтон. — На терені Сенату склався гурт впливових сенаторів, здебільша демократів, але й також деяких республіканців, які заздалегідь приготовляють ґрунт у Сенаті для евентуальної акції уряду в напрямку злагіднення теперішньої заборони вивозу до комуністичного Китаю великої кількости товарів, підтягнених під поняття стратегічних. Повідомляючи про це, американська преса порівнює цю підготовчу акцію американських сенаторів із ситуацією, яка настала була перед конференцією „на вершинах" у червні 1955 року в Женеві: рахуючись тоді з натиском збоку Англії та рішенням уряду виявити ще раз добру волю Америки, Сенат заздалегідь підготовив ґрунт для схвалення такої політики уряду. В теперішньому випадку рахуються із щораз сильнішим натиском збоку господарських чинників, які з одного боку хотіли б виступити до суперництва з англійським експортом до комуністичного Китаю, з другого рекомендують облегшення експортових можливостей туди для Японії, щоб таким чином відвернути її експорт від американського ринку та скерувати в сторону азійського суходолу. Всі коментатори підкреслюють, що засадниче американське політичне становище не зазнає ніяких змін, себто ЗД Анадалі відмовлятимуть визнання комуністичного режиму в Китаї та не допускатимуть ком. Китаю до Об'єднаних Націй.

ЗДА БЕРУТЬ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ 5-Х ДЕРЖАВ БАГДАДСЬКОГО ПАКТУ

ПОЛІТИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ АМЕРИКИ В РОЛІ „ОБСЕРВАТОРІВ", АЛЕ ВІЙСЬКОВА — В ОФІЦІЙНОМУ ХАРАКТЕРІ

Карачі, Пакістан. — У понеділок 3 червня ц. р. в столиці Пакістану Карачі зібралась конференція держав середньо-східнього оборонного військово-політичного бльоку, відомого під назвою Багдадського пакту. Належать туди Англія, Туреччина, Іран, Ірак і Пакістан. ЗДА офіційно туди не належать, зате приступили до двох найважливіших комісій того бльоку — фінансової і військової. Цим разом ЗДА саме беруть участь вперше в нарадах військової комісії тієї конференції. Після того як репрезентант ЗДА, заступник державного секретаря Лой Гендерсон прийняв формальне запрошення, вистосоване до нього на першому засіданні конференції Радою пакту, голова військової делеґації ЗДА, генерал летунства Натан Твайнінґ, що вже призначений наступником адмірала Радфорда на становищі голови шефів об'єднаних штабів ЗДА, негайно взяв участь у військовій комісії конференції. На важливість цих нарад вказує участь у ній прем'єрів, міністрів закордонних справ і найвищих військовиків. І так поміж 125 делеґатами, які з'їхались до пакістанської столиці, є англійський міністер закордонних справ Селвайн Ллойд та шеф Британського імперіяльного генерального штабу, маршал Джіралд Темплер. Головою турецької делеґації є прем'єр Аднан Мендерес, іранської — прем'єр д-р Манухет Ехбаль, іракської — прем'єр Нурі ас-Саїд, а пакістанської прем'єр Гуссейн Сураварді. Англійський міністер закордонних справ Ллойд заявив у вступній промові, що ціллю цієї конференції є „додати сили нашим спільним оборонним зусиллям". На військовій комісії головував шеф пакістанської армії, генерал Мохаммед Аюб. На основі доктрини Айзенгавера про господарську і військову допомогу країнам Середнього Сходу, загроженим комуністичною аґресією, ЗДА поставили до диспозиції державам Багдадського пакту 12,570.000 долярів на будову залізничих і битих шляхів, що сполучали б названі середньо-східні країни. Хоч Лой Гендерсон, один із найкращих американських знавців середньо-східніх справ, бере участь у тій конференції в характері „гостя-обсерватора", проте насправді це неофіційна участь ЗДА в усіх ділових нарадах. Гендерсон заявив, що ЗДА готові взяти під увагу кожну суґестію конференції в напрямку „тіснішої співпраці у численних ділянках спільного заінтересування". Ця конференція ще й тому важлива, що вперше від осени минулого року беруть в ній участь представники Англії. Ірак спротивився був скорішому скликанню повної конференції всіх учасників Багдадського пакту поки тривав гострий англійсько-єгипетський конфлікт.

Алкорн признає зменшення політичного впливу Президента в Конґресі

Вашинґтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету Мід Алкорн заявив в телевізійному інтерв'ю з представником NBC, що політичний вплив президента Айзенгавера між членами своєї власної партії в Конґресі дещо зменшився, але це, на думку Алкорна, звичайно так буває з кожним президентом, який займає те становище впродовж другої каденції. Але Алкорн рішуче твердив, що вплив і популярність Айзенгавера в країні і тепер так само великі, як і давніше. Алкорн твердив, що неправдою є, немов би то демократи більше підтримували Айзенгавера в Конґресі, ніж це роблять республіканці. На думку Алкорна це найкраще видно було в Палаті Репрезентантів, коли майже всі республіканці були проти зменшування окремих пунктів бюджету, але демократична більшість їх переголосувала.

Йорданія жадає від Єгипту виконання договору

Каїро. — Йорданський амбасадор в Каїро, Абдель Монейм Ріфай, вернувся з Амману з нарад із своїм урядом і заявив, що він в першу чергу має доручення домагатися від єгипетського уряду, щоб той виконав постанови договору, званого „пактом арабської солідарности", заключеного в лютому цього року між Єгиптом, Сирією, Савді Арабією і Йорданією. За тим договором три названі вгорі арабські держави зобов'язалися перейняти на себе щорічне субвенціонування Йорданії в заміну за поміч, яку Йорданія втратила, виповівши договір з Англією. Конкретно, вони мали складатися на квоту 35 мільйонів долярів річно. Однак покищо тільки Савді Арабія переслала йорданському банкові 14 мільйонів долярів, а Сирія ні Єгипет не вплатили нічого. Названий йорданський дипломат підкреслив, що Йорданія не зробила нічого, що порушило б згаданий договір „арабської солідарности". Проте, як коментує преса, загально відомо, що між Йорданією з одного боку та Єгиптом і Сирією з другого настали напружені політичні взаємини внаслідку репресій, застосованих йорданським королем Гуссейном супроти змовників, які хотіли перевести в Йорданії переворот по лінії про-совєтського курсу, панівного в Єгипті і Сирії. Саме в останніх днях, Йорданія заборонила поширювати в себе будь-які єгипетські часописи з уваги на їх протийорданську пропаганду. Йорданія хоче вияснити тепер, чи Єгипет вважає названий пакт, підписаний в лютому ц. р. в Каїро, за зобов'язуючий, чи зірваний.

Найвищий Суд стверджує, що фірма ДюПонт порушила протитрестовий закон

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗДА більшістю 4-ох до 2-ох голосів вирішив, що відомий хемічний концерн Дю Понт порушив протитрестовий закон тому, що він є власником 23 відсотків акцій в корпорації Дженерал Моторс. Це рішення основується на тому, що фірма Дю Понт, будучи власником такого великого числа акцій, може змушувати фірму Дженерал Моторс купувати в неї всі потрібні хемікалії (фарби і т. п.), не даючи можливости торгувати іншим хемічним фірмам. Внаслідок цього рішення Найвищого Суду ЗДА справа фірми Дю Понт відійде до дистриктового суду в Шикаґо, який має видати відповідні зарядження. Це рішення Найвищого Суду ЗДА запало згідно з законом Клейтона з 1914, який не допускає до того, щоб трести могли вбивати свобідну конкуренцію та контролювати промисловість цієї країни. Фірма Дю Понт мусітиме відпродати частину своїх акцій іншим фірмам або приватним особам. Більшість творили судді Найвищого Суду Вільям Дж. Бреннен, Ірл Воррен, Гюґо Л. Блек і Вільям О. Даґлес, до меншости належали судді Гаролд Г. Биртон і Фелікс Франкфуртер. Суддя Чарлз Е. Віттакер був неприсутній, а судді Том С. Кларк і Джан Маршалл Гарлен не голосували, бо вони давніше виступали в справах, які відносилися до заінтересованих фірм, і тому могли б бути необ'єктивні в видаванні свого рішення.

Президент старається про підтримку республіканців на прийнятті в Конґресі

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер відвідав будинок Конґресу, де був на прийнятті, яке зорганізував провідник республіканської меншости конґресмен Джозеф В. Мартин, і там просив республіканських конґресменів, щоб підтримали його законопроєкт про федеральний бюджет. Айзенгавер сказав, що він урядує згідно з республіканською виборчою платформою з 1956 року. На прийнятті було 175 республіканських конґресменів. Республіканські члени Конґресу повинні підтримувати свій уряд. Це прийняття тривало тільки годину. Президент розмовляв із багатьма конґресменами і заявив, що в найближчому часі запрошуватиме республіканських членів Конґресу до Білого Дому, де можна буде свобідно обмінюватися думками про всі політичні справи.

Альжир оскаржує Францію у жорстоких вчинках

Париж. — У відповідь на заклик президента Франції Рене Коті до всього культурного світу, щоб той осудив масакру, спричинену альжирськими партизанами серед мусулманського населення місцевости Мелюза, альжирський Фронт Національного Визволення вислав депеші до Папи Пія XII, президента Айзенгавера, „президента" СССР Ворошилова, індійського прем'єра Джавагарлала Неру і мароккanського султана Мохаммеда V., щоб вони виступили проти звірств, доконуваних французами в Альжирі. Названа арабська революційно-підпільна організація в Альжирі скидає на французів вину за згадану масакру в Мелюзі. В минулому тижні банда терористів напала на те село і ніби в пімсту за те, що люди з тієї громади мали звернутися до французів за охороною, вирізала понад 300 безборонних чоловіків і нелітніх хлопців, всіх — мусулман. Альжирський Фронт Національного Визволення звернувся до генерального секретаря ОН Гаммершилда, щоб Об'єднані Нації перевели „безстороннє обслідування метод війни в Альжирі". Альжирський націоналістичний фронт поділений між дві суперницькі організації — названий Фронт Національного Визволення і Альжирський Національний Рух — які у братовбивчій боротьбі одні одних винищують. Водночас французи ведуть жорстоку „пацифікацію" країни і таким чином альжирський нарід терпить подвійно.

Аденауер розпочав виборчу кампанію

Бонн. — Західньо-німецький канцлер Конрад Аденауер розпочав в минулий понеділок передвиборчу кампанію виступивши з промовою на Соборному майдані в Бамберґу перед 40.000 слухачами. 15 вересня ц. р. відбудуться в Західній Німеччині парляментарні вибори, в яких головними суперниками є Християнсько - демократична партія Аденауера, яка тепер знаходиться при владі, і Соціял-демократична партія, якої лідер, д-р Олленгауер став би наслідником Аденауера, на випадок, коли перемогли б соціялісти. Ці останні від років ведуть завзяту кампанію проти політики Аденауера, закидаючи йому, що він — внаслідку свого військово-політичного союзу з Заходом — внеможливив з'єдинення Німеччини. 81-річний канцлер гостро заатакував у цьому своєму першому передвиборчому виступові соціялістів, закинувши їм, що саме проповідувана ними „невтральність" Німеччини довела б до війни. Не може бути невтралізму — казав Аденауер — „поміж бльоком свободи і бльоком неволі, — це був би тільки вступ до невідхильної війни". Аденауер заявив, що його переговори з президентом Айзенгавером в минулому тижні у Вашинґтоні вартніші „за все базікання соціялістів". „Майже кожний камінь на вулиці кричить про правильність нашої дотеперішньої політики" — заявив Аденауер. Німецький нарід — говорив він — має вибрати у найближчих виборах, чи він прагне залишитись християнським, чи стати комуністичним. За коментарями преси — престиж Аденауера знову значно зріс в очах німецьких мас після повороту з відвідин у З'єдинених Державах, де всі американські кола виявили до нього велику пошану.

Уряд домагається додаткових сум для поштового департаменту

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер звернувся до спікера Палати Репрезентантів Сема Рейбирна з просьбою, щоб Конґрес признав 149,500,000 долярів для поштового департаменту. Президент заявляє, що без тієї суми поштовий департамент мусітиме обмежити поштову службу вже з днем 1-го липня ц. р. В січні ц. р. уряд домагався для пошти 3,250,000,000 долярів ,але Конґрес зменшив цю суму до 3,192,000,000 долярів. Уряд домагається, щоб Конґрес зліквідував дотеперішнє зменшення поштового бюджету в сумі 57,400,000 долярів і крім того додатково признав ще 92,100,000 долярів.

Хрущов хоче замирення з Тітом

Москва, — Від останнього понеділка вся совєтська преса почала на команду згори проповідувати замирення з „товаришем" Тітом. Московська „Правда" раптом пригадала собі, що це якраз дворічні роковини „історичних" відвідин Хрущова і Булґаніна у Београді, де ті совєтські лідери просили у Тіта вибачення за викинення його в 1948 році з Комінформу, що й стало причиною повного розладу в комуністичній сім'ї. „Правда" — не назвавши за іменем ніякої західньої держави — перестерегла Юґославію, щоб вона не дозволила „імперіялістам" „послабити вузли приязни між соціялістичними країнами" і ласкаво призвала, що й Юґославія „має всі дані причинитись до великої справи дальшої консолідації приязних взаємин між соціялістичними країнами". Треба, мовляв, в майбутньому підкреслювати „тільки те, що нам спільне, а не те, що нас різнить". В найближчу п'ятницю прибуде до Москви на запрошення маршала Жукова юґославський міністер військових справ, особистий приятель Тіта і член ЦК юґославської комуністичної партії, ген. Іван Гошняк.

Середньоканадійська радарова алярмова лінія почала діяти

Оттава. — Представник департаменту оборони повідомив, що вже почала діяти середньоканадійська радарова алярмова лінія. Ця середуща алярмова лінія коштувала 200 мільйонів долярів. Вона йде рівнобіжно з 55-им рівнобіжником від затоки Гудсон до Лябрадору. Західня її частина почала діяти вже 1-го січня 1957 року, а східня аж тепер. Цю лінію збудувала своїм коштом Канада. Її обслуга в першому році коштуватиме 18 мільйонів долярів, і затруднюватиме 800 цивільних осіб, які будуть під наглядом летунської команди. Радарова Лінія Вчасного Алярму має функціонувати вже від 1-го липня ц. р. Вона йде 70-им рівнобіжником і її збудували ЗДА коштом 400 мільйонів долярів. Третя радарова алярмова лінія так звана „Пайнтрі Радар Чейн" функціонує вже три роки і вона йде кордонами між ЗДА і Канадою. На кошти її будови ЗДА видали дві треті, а Канада одну третю фондів.

В АМЕРИЦІ

● **До порту в Джерзі Сіті,** Н. Дж., прибув корабель із першим транспортом срібла (93 тонни), оціненим на 3 мільйони долярів, яким Індія сплачує свій борг ЗДА, затягнений під час другої світової війни в сумі 157 мільйонів долярів.

● **Власник ресторану** в Сиракюзах, Н. Й., Ґреґорі Банос пожертвував на місцевий університет мільйон долярів. Малим хлопцем Банос залишив школу, щоб допомогти матері-вдовиці, і виїхав з Греції до ЗДА, де доробився маєтку. Тепер з вдячности до цієї країни віддав мільйон долярів на бідних студентів.

● **У Військовій Академії** в Вест Пойнті цього року закінчує навчання 546 кадетів, а в Морській Академії в Аннаполісі — 847 кадетів.

● **Голова** Міжнародного Братства Шоферів **Дейв Бек** діставатиме пенсію в сумі 50,000 долярів річно, бо статут цієї робітничої організації признає емеритуру кожному, хто 30 років працював в організації і дожив до 62-х років. Бекові довели, що він привласнив сотки тисяч дорярів з робітничих добродійних фондів.

● **У стейті Тексас** знову впали зливні дощі, які спричинили виливи рік. Втрати внаслідок повені становлять 130 мільйонів долярів. Є кілька жертв в людях.

● **У квітні цього року** число федеральних урядовців збільшилося на 2,777 і становило 2,395,794.

● **Поборова Комісія** визнала 17-річного Даґлеса МекАртура Міда здібним до служби в летунстві, але перед початком військової служби він мусить довести, що є живий. Він не має метрики народження, бо коли народився, важив тільки один фунт і 9 унцій, і лікар, бувши певний, що дитина не зможе жити, виставив метрику смерти.

● **Два турецькі журналісти** дістали грошові кари по $900 і по вісім місяців в'язниці, а видавець великого турецького щоденника дістав кару $,500 за надрукування опозиційної до теперішнього уряду статті. В столиці Туреччини Анкарі такі справи розглядає спеціяльний Пресовий Трибунал.

● **Сина Президента,** майора Джана Айзенгавера перенесено з форту Белвуар, Вірджінія, до Вашингтону, де він працюватиме в Пентаґоні. В роках 1952-1953 він був на Далекому Сході, а після того служив в форті Беннінґ, Джорджія, і в форті Белвуар, Вірджінія.

● **Сенатор Джан Ф. Кеннеді** з Массачусетс передбачає, що в виборах 1958 року демократи здобудуть поважну більшість в обох палатах Конґресу.

● **Поліцист Джан Геррінґтон** в Сеґ Гарборі, Лонґ Айленд, Н. Йорк, мусів цілу ніч заганяти 40 коров, які, вирвавшися зі стайні, толочили городи і поля довколишніх фармерів.

У СВІТІ

● **Савді Арабія** звернулась через Економічну Раду Арабської Ліґи, яка досі була фікційною установою, з проєктом, щоб усі арабські країни, на терені яких знаходяться джерела нафти, або через які переходять шляхи експорту середньо-східньої нафти, самі побудували сіть нафтопроводів. Це дало б цим країнам величезні господарські користі.

● **Англія і Єгипет** перервали свої переговори в Римі над взаємними фінансовими претенсіями. Англійці навіть не хочуть говорити про найбільшу претенсію Єгипту — на відшкодування за шкоди, понесені від минулорічного воєнного наїзду Англії і Франції на Єгипет. Більшість делеґатів роз'їхались з Риму, але залишились „зв'язкові", які пробуватимуть нав'язати нові розмови.

● **Вільям С. Джірар,** 21-річний американський вояк, перебуває у військовому арешті на американській базі Каґоґара в Японії, чекаючи висліду американсько - японських переговорів про те, який суд судитиме його за те, що він випадково застрелив японку під час військових вправ. Вільям Джірар має наречену японку. Йому дозволили відбути коротке інтерв'ю з американськими журналістами.

● **Архиєпископ Макаріос,** церковний і політичний лідер кипрських греків, звернувся листом до англійського уряду, в якому пропонує відновити давні переговори про долю Кипру, з тим, щоб Англія визнала в його особі єдиного репрезентанта цілого Кипру. Англійський уряд відкинув цю вимогу, вважаючи не можливим виключити від переговорів „також інтереси інших". Англійці мають на увазі, що крім 400,000 греків на Кипрі живе 100,000 турків.

● **Фінський парлямент** відзначав минулого тижня своє 50-річчя. На святкуванні приявними були делеґати від усіх скандинавських країн і СССР. Свято було притьмарене фактом, що саме в ті дні вибухла у Фінляндії урядова криза. Тільки 9 з-поміж 200 членів першого фінського парляменту, створеного в 1907 році з признанням Фінляндії автономії в складі царської Росії, є ще в живих. Через 10 років після свого створення цей парлямент проголосив повну незалежність Фінляндії. Фінський парлямент має 1 палату і традиційних 200 мандатів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТИЖДЕНЬ НАРАД

Минулий тиждень це був справжній тиждень нарад. Від понеділка до п'ятниці відбувались на „Союзівці" річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, а в кінцевих двох днях тижня, в суботу й неділю, відбулися річні наради Крайової Ради Українського Конґресового Комітету. Наради цих двох інституцій зв'язані не тільки часом, в якому вони відбулися, не тільки тією самою особою п. Д. Галичина, який одними і другими нарадами проводив і на одних та на других нарадах склав основні звіти з діяльности, як і не тільки іншими особами, що грають провідну ролю в обидвох інституціях (майже половина учасників нарад Головного Уряду УНС переїхала відразу із „Союзівки" до Ню Йорку на збори Крайової Ради УКК), але й деякими спільними справами та проблемами. Пов'язаність цих двох інституцій та їх взаємовідношення характеризує чи не найкраще такий факт: УККомітет є спільною репрезентацією не більше й не менше, як 58 центральних оганізацій американських українців, включно із УНСоюзом та ще трьома подібними братерсько-запомоговими організаціями. За час існування Українського Народного Фонду від 1950-го року всі ці 58 організацій із своїх центральних кас вплатили до Народного Фонду разом 31.833 доляри, з чого один лише Український Народний Союз вплатив 21.536 долярів, а всі інші 57 організацій, включно з трьома братерсько-запомоговими, — 10.297, отже навіть не половину того, що вплатив один УНСоюз! Це відношення було б ще більш підкреслене, якщо б перевести членську приналежність індивідуальних платників та жертводавців на фонд УКК.

Очевидно, що обидвох цих інституцій, УНС і УКК, які впродовж минулого тижня відбували свої наради, не можна порівнювати ані щодо їхньої історії, ані щодо структури. Спільними для них, як і для всіх інших американсько-українських інституцій, є в першу чергу високі американські і українські ідеали та деякі із найголовніших цілей: працювати для добра своєї країни та всіми силами допомагати визвольним змаганням українського народу, ідентифікуючи їх з найкращими ідеалами й інтересами Америки.

Наради Головного Уряду УНСоюзу, як і у відповідній мірі наради інших братерсько-запомогових організацій, мають дещо інший характер, ніж наради УКК. Головний Уряд УНС має бо до діла з дуже конкретними справами: понад сімома десятками тисяч членів, які платять свої щомісячні вкладки і які з УНСоюзом зв'язують, крім патріотизму та бажання допомогти українському народові, також долю свою і своїх родин на випадок нещастя. Головний Уряд УНС має до діла і з такою найконкретнішою справою, як вже близько 20 мільйонів долярів майна своїх членів, отже народного майна, яке має свої виразні статутові та законні призначення і яке вимагає максимальної відповідальности. Прикметою нарад Головного Уряду УНС є ще й часто довголітня праця і співпраця поодиноких його членів, величезний громадський досвід та основне знання всіх організаційних і громадських справ.

Такі наради такого зібрання мусять бути на найвищому рівні і такі вони справді є. Кожне сказане там слово і кожне винесене там рішення є найбільш відповідальне, воно має свою тверду основу і свою дуже виразну ціль. Наради Головного Уряду УНС тривають майже повний тиждень по вісім і десять годин денно, на них оперується величезними цифрами, на них кожний може почути докір та признання і вони належать, без сумніву, до найбільш інтересних нарад. Після таких нарад кожний з їх учасників має не тільки детальний образ і погляд на стан, потреби і можливості організації, себто УНСоюзу, але й загальний погляд на все наше життя в цій країні, на всі його, як кажуть, світла і тіні, на його тенденції і потреби. Багато важливих рішень виносять такі щорічні наради, кінцевим акордом завжди є десятки тисяч долярів, асиґнованих на народні цілі. Понад 60.000 долярів виасиґнував УНСоюз на народні цілі тільки із своєї центральної каси за останніх чотири роки від минулої конвенції, не враховуючи в це цілого довгого ряду власних акцій, як англомовні видання і подібне.

З приємністю треба ствердити, що на відповідній висоті були й суботньо-недільні наради Крайової Ради УКК. Якщо оцінювати по цих нарадах, то і в цій нашій репрезентації ми від часу останнього Конґресу зробили поважний і потішаючий крок вперед, бо останні наради були доказом, що наша репрезентація справді консолідується і стабілізується з виразною користю для загальної української справи. Найбільшим недомаганням в цілій системі УКК є — як показали наради — справа фондів, але це вже недомагання не так УКК, як нашої спільноти, яка повинна його направити і віримо — направить!

СЕНАТОР КЕННЕДІ НАЙПОПУЛЯРНІШИЙ ДЕМОКРАТ

28-го травня демократичний сенатор із стейту Массачусетс Джан Ф. Кеннеді відзначав 40-річчя з дня народження. З цього приводу появилися в пресі статті, в яких однозгідно с т в е рджувалося, що массачусетський сенатор є тепер найпопулярнішим демократичним політиком. Він не відзначував своїх народин якимсь парадним прийняттям, бо працював тоді в Сенаті, де є головою або членом аж п'ятьох комісій.

З нагоди цього 40-річчя преса писала, що сенатор Кеннеді є найсильнішим демократичним кандидатом на президента в виборах 1960 року. Сам Кеннеді заявляє, що „він не збирається кандидувати в найближчих президентських виборах, і що вже тепер старається про перевибір на сенатора в найближчому році". Політичні коментатори пояснюють цю заяву сенатора таким способом: „Я хотів би, щоб мені зробили несподіванку пропозицією бути кандидатом на президента". А інші гадають, що відмова сенатора кандидувати на президента означає таке: „Ще завчасно говорити про кандидатуру, почекаймо, що буде на початку 1960 року".

Але з одної заяви Кеннеді виходить, що він зовсім не думає зрікатися кандидатури на найвище становище в країні. 27-го травня він заявив у радіовому інтерв'ю в Питсбургу, Па., що, на його думку, католицький кандидат на президента може перемогти в виборах, бо виборці звертають увагу на здібності й талант кандидата, а не на його релігію.

Кеннеді пригадав також, що католицький кандидат на президента Ал Смит із Ню Йорку програв вибори в 1928 році на користь республіканця Герберта Гувера не тому, що був католиком, але з інших причин. Католик Кеннеді був дуже поважним кандидатом на віце-президента в минулому році, і його переміг сенатор Естес Кіфовер тільки тому, що був кандидатом на президента і, як такий, міг здобути для демократичного списка Адлея Е. Стівенсона голоси фармерів, між якими мав деяку популярність. Коли б Кеннеді був найменований кандидатом на віце-президента, то це означало б, що є можливість, що президентом цієї країни може бути католик, хоч досі ще не було такого випадку.

В заголовку цієї статті сказано, що Кеннеді — „найпопулярніший" між демократичними політиками. Чи воно справді так?

Вашингтонський співробітник щоденника „Ню Йорк Геральд Трібюн" Ірл Мейзо пише, що, починаючи від січня ц. р., Кеннеді дістає місячно по 250 запрошень виголошувати промови в різних місцевостях. В цьому році він дістав уже 1.152 запрошення, в тому числі 6 від великих університетів і від більших демократичних організацій, але прийняв тільки 53.

Деякі особи, втаємничені в аркани демократичної політики, вже тепер заявляють, що тільки сенатор Кеннеді міг би не допустити до розколу в Демократичній партії, в якій існує розходження щодо закону про охорону громадянських прав. До Кеннеді прихильно відносяться і в південних стейтах, хоч знають, що він є прихильником закону про охорону громадянських прав, який то закон поборюють південні демократи. Та Кеннеді не поділяє думки тих північних демократів, які гадають, що тільки викинення південних демократів — прихильників расової сегрегації, врятує Демократичну партію.

Президент університету в Південній Каролайні Доналд С. Рассел запросив Кеннеді на головного промовця під час закінчення шкільного року, хоч Рассел є прихильником Джеймса Ф. Бирнса, який є символом Півдня і оборонцем расової окремішности. Кеннеді промовлятиме і на закінченні академічного року в університеті стейту Джорджія.

Популярність сенатора вже тепер відчувають і республіканські політики. Після промови Кеннеді в Линколні, Небраска, в центрі республіканізму, мусів заявити голова стейтового республіканського комітету таке: „Немає найменшого сумніву, що це — блискучий молодий чоловік!"

Кеннеді старатиметься про перевибір на сенатора в своєму стейті в 1958 році. Республіканці вже тепер заявляють, що „не мають найменших шансів виграти вибори проти Кеннеді", а деякі республіканці піддають пропозиції, щоб обидві партії найменували Кеннеді на сенатора, який має в своєму стейті аж 75 відсотків виборчих голосів.

Оця загальна симпатія мешканців стейту Массачусетс до свого сенатора є, і може бути, великим атутом в руках Кеннеді, якщо він уже в 1960 році схоче кандидувати на президента. Недавно він видав книжку під заголовком „Профілі відважних", яка тішиться великим успіхом.

В тій книжці автор пише між іншим, і про славного сенатора з свого стейту Деніела Вебстера, який жив 100 років тому, таке: „Першим кроком кожного, хто хоче кандидувати на президента, мусить бути повна підтримка від свого стейту". Кеннеді згадує і про те, що Вебстер дуже добре знав, що розкол в партії — це смертельна загроза для кожного кандидата, бо він не сміє підтримувати жадної фракції у своїй власній партії.

Книжка з історичною темою „Профілі відважних" принесла її авторові славу науковця і нагороду Пуліцера. Вона дала йому нагоду пожертвувати одержану суму грошей на Фонд для неґритянських каледжів. „Профілі відважних" дозволили прихильникам її автора ствердити, що „відвага" — це „торговельна марка" для її автора, хоч деякі його критики твердили, що Кеннеді виявив в ній брак відваги.

Та інші передбачають, що майбутній промовець, який на номінаційній крайовій конвенції проголошуватиме Кеннеді кандидатом на президента ЗДА, почне свою промову такими словами: „А тепер я дозволю собі представити вам живий профіль відважної людини — Джана Ф. Кеннеді з Массачусетс!"

До президентських виборів ще два з половиною роки, але сенатор Кеннеді наполегливо і послідовно до них приготовляється. А це одна з передумов успіху.

СОЮЗНИКИ МІЖ СОБОЮ

У гармонійних взаєминах між З'єдиненими Державами і їх найкращими союзниками не віднині лунають скреґітливі тони. Під час останніх конґресових дебатів над бюджетами Інформаційної Аґенції і Допомоги Закордонові виявилося, що сенаторів і конґресменів найбільше турбує питання: чому в країнах, в які Америка впаковує буквально більйони долярів, час від часу вибухають антиамериканські настрої? Хто тут винен? І американські законодатці зареаґували в цьому році на це явище — драстичним зменшенням сум, що їх передбачав на ці цілі уряд Д. Д. Айзенгавера.

Нема сумніву, що тут щось не в порядку. Найчільніші американські закордонні кореспонденти і крайові публіцисти знову зайнялись цією проблемою у зв'язку з антиамериканськими заворушеннями у Тайпеї на Формозі, — заворушеннями, які вибухли в таких розмірах, що вони заскочили як націонал-китайські, так і американські керівні державні кола, стали прикрою сенсацією у всьому міжнародному світі і поставили руба проблему дальшої американської політики на Далекому Сході. Однак, Тайпей — не вийняток. Вже в минулих роках час від часу чути було різкі антиамериканські заяви льокальних англійських самоуправних властей, на сторінках англійської преси поважно критиковано стаціоновані в Англії американські частини, а в палаті громад ця проблема є постійним коником, що на ньому їздить о п о з и ційно-соціялістична Партія праці. Минулого року в Західній Німеччині доходило до офіційних протестів збоку німецьких посадників міст. В Японії триває затяжний спір в зв'язку з справою американського вояка Вільяма Джірарда, що застрелив японку під час військових вправ. Однак, ця справа тільки долила оливи до вогню, що вже загорівся внаслідок нібито недостатнього відшкодування американськими військовими чинниками власникам хліборобських обширів та в зв'язку з островами Рію-Кію, які від кінця війни перебувають в американському віданні. На Філіппінах ведуться затяжні переговори щодо юрисдикції, якій мають підлягати на тому терені американські вояки за протизаконні вчинки. Спір за американську базу на Ісляндії був загострений подібними настроями місцевого громадянства, що їх там — як в усіх інших названих вгорі країнах — використовують демагоги, місцеві комуністи чи їхні поплентачі, щоб сіяти незгоду між ЗДА і її союзниками та послаблювати антисовєтський бльок.

Цікава річ: в усіх цих країнах і в кожному, зокрема, випадку, коли кріпшали голоси „янкі ґо гом", — між урядами ЗДА і даних держав не було розходжень щодо самого принципу, яким була і залишалася міжнародна рація всього вільного світу. Ніколи ніхто не піддавав під найменший сумнів конечности зберігання тісного військово-політичного союзу між Англією і ЗДА, між Німецькою Федеративною Республікою і ЗДА, між Японією, Філіппінами, національним Китаєм чи Ісляндією і ЗДА. Також ні в якій із цих країн ніколи антиамериканські настрої не приймали розмірів, які могли б пошкодити військово-п о л і т и чним союзам між даними країнами і ЗДА та взагалі захитати основами спільної а н т и комуністичної політики вільного світу. Однак, стверджуючи це, американські знавці відносин перестерігають, щоб не легковажити цих дисонансів і не зводити їх причини виключно до поодиноких вояцьких вибриків і реакції на такі вибрики збоку місцевого населення. Вони звертають увагу на те, що в кожному з таких „льокальних" конфліктів треба мати на увазі історію американської політики щодо даної країни, але водночас підкреслюють, що в усіх цих випадках грають ролю й поважні спільні моменти.

Наприклад, у відношенні до Формози (Тайвану) треба брати під увагу нездійснену надію китайських патріотів на американську активну допомогу в їхньому поході проти комуністичних загарбників на китайському суходолі. Чіянґ Кай-шек, мовляв, має право на таку надію. Тим часом американська політика на Далекому Сході щораз дальше відхилялась від націонал-китайського становища, що миру й безпеки не буде в Азії і на всьому Далекому Сході доти, поки на величезному терені Китаю панують комуністи, — в сторону зберігання „статус кво" і пильнування, щоб не було взагалі ніякої війни — ані збоку китайських комуністів, ані проти комуністів. Щождо Японії, то, напр., чільний американський журналіст, референт військових справ Генсон В. Болдвин, одверто стверджує, що коли американські війська вступили на її територію, як переможці, то „багато з них у тому характері там жили і поводились". В чималій мірі це стосується також Німеччини: невідповідну поведінку американських вояків, стаціонованих там, записується не так на рахунок молодечого темпераменту та прикметної молодим воякам психіки, як саме на рахунок психічного наставлення переможців до переможених.

Правда, можна казати, що це були одиничні випадки. Однак, офіційна американська статистика провин американських вояків супроти законодавства країн, в яких вони були стаціоновані, орудує поважними цифрами. І так, від 1 грудня 1955 року

(Закінчення на стор. 3-ій)

СТОЛІТТЯ ЧИТАЛЬНІ

Лондон. — 17-го травня минуло 100 років існування читальні Британського Музею, збудованої за проєктом Сидні Смерка 1857 р. Читальня, збудована у формі правильного кола, дає вигідну можливість для наукової праці тисячам людей — британських громадян і чужинців. Скляна стеля дає досить світла в сонячні дні (яких, на жаль, у Лондоні мало). Вільний доступ до каталогів уможливлює скору обслугу читачів книгами. Словники, енциклопедії в різних мовах та всякі довідники, розставлені на полицях, улегшують наукову працю і розвагу читачів. Коли після 5-ої години виходять читачі із читальні музею, то можна бачити й чути, що то люди різної раси, мови і національности: індуси, араби, чорні африканці, індонезійці, французи, німці... Постійно зустрінете в читальні музею групу поляків старшого віку: це професори університетів з Вильна і Львова, які після 1939 року побували на Сибіру, а потім були перевезені через Персію і арабські країни, навколо Африки в Англію, разом з армією Андерса. На жаль, найменше зустрінете в читальні музею українців. Причина дуже проста: серед українських емігрантів у Лондоні дуже мало інтелігентів, та й ті зайняті на фізичній роботі і не мають часу ходити до музею хіба по суботах.

Український відділ у Британському Музею досить багатий. Є тут такі раритети, як „Ужинок рідного пол'а", збірка пісень М. Гатцука з 1851 р., видана в Москві. Гатцук створив свій український правопис, одночасно з Кулішем. У Москві він видавав власну газету російською мовою, що звалася „Газета Гатцука" і мала успіх.

З нагоди століття читальні в Британському Музеї влаштовано виставку старовинних рукописів і книг. Тут є чудові книги з малюнками з Китаю та Індії, є перводруки з часів винахідника друкарства Івана Гутенберга, наприклад, Латинська Біблія з р. 1450, латинський псалтир з р. 1457 з дописаними рукою нотами, і ін.; французька астрономія, друкована в Ліоні 1557 року (Pratique des mouvements celestes); твори Вірґілія (Париж, 1553 р.); Многомовна Біблія (поліглот) — латинська, грецька, гебрейська, арамейська, сирійська, видана в Амстердамі 1571 р., з допомогою еспанського короля Філіппа II.

Між англійськими книгами знаходимо переклад „Декамерона" Бокаччіо, виданий у Парижі 1494 р. Цікава книга англійського короля Генрика VIII: „Assertio septem sacramentarum adversus Martin Lutherum ab invictissimo Angliæ et Franciæ rege et domino Hyberniæ" (Оборона 7 тайн проти М. Лютера, непереможним королем Англії та Франції і володарем Ірляндії). За цю книгу, видану 1521 р. проти Лютера папа Лев X надав Генрикові VIII титул: defensor fidei (оборонець віри). Але пізніше Генрик VIII покинув католицтво, бо захотів удруге женитися при живій першій жінці. Однак, титул „оборонець віри" лишився й надалі аж до сьогодні у королів Британії. На виставці бачимо перше видання „Життя і пригод Робінзона Крузо" (1719 р.), „Гуллівера" (1726 року) і інших, славнозвісних авторів.

Між експонатами є підписи читачів-відвідувачів читальні музею. 1821 року приходив до старої читальні 17-літній Бенджамін Д'Ізраелі з своїм батьком Ісааком. Але молодий Д'Ізраелі після того ніколи вже не заходив до цієї бібліотеки, навіть тоді, коли вже побував прем'єром Британської імперії і став лордом Біконсфілдом. Тут знаходимо підпис іншого читача, що прославився вже після смерти: Karl Marx, 1 Modena Villas, Maitland Park (р.1874). Один біограф Маркса запитав був старого службовця бібліотеки, чи він пам'ятає малого бородатого чоловіка, що звичайно сідав на місці G 7 у бібліотеці музею. Той деякий час подумав, а тоді сказав:

„Так, це був якийсь містер Маркс. Він роками приходив щодня, а потім одного дня не прийшов, і відтоді вже ніхто нічого не чув за нього"... Свята простота!

П. А.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

ЮВІЛЕЙ КОМПОЗИТОРА ЄВГЕНА КОЗАКА

У Львові урочисто відзначено 50-річчя з дня народження і 30-річчя творчої діяльности „одного з найпопулярніших — як подає „Радянська Україна" композиторів України" і „ентузіяста української народної пісні" — Євгена Козака. Про ювілята київська газета пише: „Мабуть, немає на Україні такого хорового гуртка, де б не співали його пісень, майже не буває дня, щоб не передавали щось із його творів через радіо". Народився Є. Козак у Львові, а дитячі роки провів у с. Колодно, Нестерівського району на Львівщині. Закінчив Музичний інститут ім. Лисенка. З його творів газета згадує: „Думи мої", збірку лемківських пісень, збірку улюблених пісень Івана Франка, хорову фантазію „Сонце низенько", „Верховино, мій ти краю", „Конар", „Вітер з полонини", „Ой, не моргайте, дівчата" та ін.

МИРОНІВСЬКЕ РАДОНОВЕ ДЖЕРЕЛО

Ще в 1938 році під час будови артезіянського колодязя на терені Миронівської цукроварні (Старченківський район на Київщині) на глибині 85 метрів видобуто воду, хемічна аналіза якої показала її високу радіоактивність і наявність у ній мінеральних солей. Дослідження води з миронівського джерела тривали і в післявоєнний час. За висновками науковців, ця вода своєю радіоактивністю перевищує всі досі відомі води на Україні, а також деякі води закордонних мінеральних джерел. Хемічним складом миронівська вода належить до гідро-карбонатно-кальційово-магнійових вод і подібна до відомої на Полтавщині березівської мінеральної води, відрізняючись від неї високою радіоактивністю. Від 1955 року воду з миронівського джерела почали широко застосовувати в місцевій лікарні для лікування таких недуг, як хронічні гастрити, виразки шлунку та дванадцятипальцівки, камені в нирках та ін. Найновіші дослідження показали, що кількість радону в одному літрі води збільшилась.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК (УВАН)

ШЕВЧЕНКО

Річник 6.

(5)

„Інтуїтивне сприймання мистецтва характерна риса в естетичному світогляді Тараса Шевченка. Наукова аналіза, на його думку, ні в чім не може допомогти мистцеві. І лише мистець може показати в своїх творах Божественне походження краси. В листі до Броніслава Залєського він написав: „Недосить бачити, милуватися прекрасним, розумним, добрим чолом людини, треба нарисувати його на папері й милуватися ним, як створінням Бога. Ось чого треба для повні нашої радости, для повні нашого життя". Та й навіть наука, на його думку, потребує щось більше за просту аналізу фактів: „Ботаніці й зоології треба захоплення, інакше ботаніка і зоологія буде мертвим трупом між людьми. А захоплення це здобувається тільки глибоким розумінням краси, безмежности, симетрії та гармонії в природі" (лист 10 лютого 1857.).

З цих позицій Шевченко розцінює мистецькі твори і самих мистців. Особливо високо ставить він свого великого вчителя Карла Брюлова „палкого поета і глибокого мудреця-серцезнавця" за те, що він і „одної риски не дозволяв собі провести без моделі", тим часом, як йому, „сповненому творчої сили, це, здавалося б, було дозволене", а разом з тим він „зодягав свої високі, світлі фантазії в форми непорочної, вічної правди" (запис 12-го липня). У Федора Бруні в його картині „Мідний змій", що мала претенсії перевершити „Останній день Помпеї" Брюлова, — Шевченко, навпаки, в головних персонажах першого плану вбачає лише „юрбу брудних і найнезугарніших акторок та акторів" (запис 10-го липня). Портретиста С. Зарянка з його фотографічною точністю в передачі деталів Шевченко вважав за копіїста (запис 12-го липня). Дізнавшися з газет про велике захоплення публіки виставленою в Римі картиною Олександра Іванова „Явлення Христа народові", яку він сам ще бачив майже закінченою в Академії Мистецтв, Шевченко занотував у Щоденнику свій страх, „чи не зів'яла вона, неначе південна квітка від довгого і непотрібного поливання", чи „двадцятилітня праця зберегла соковитість і свіжість життя". Високо оцінюючи Іванова як мистця, Шевченко додає: „Борони, Боже, кожного мистця від такої сумної і запізненої науки" (запис 27-го липня). Може в цьому розпачливому побажанні Шевченко мав на увазі і свою долю мистця, вирваного на 10 років з мистецького оточення.

II.

12 днів, від 21 липня до 2 серпня, різко відділили в житті Шевченка дві частини 1857 року. 21 липня до Новопетровського форту прийшло офіційне повідомлення про звільнення поета з військової служби, а 2-го серпня о 9-ій годині вечора він на хисткому рибальському човні покинув назавжди місця свого заслання. Ці 12 днів він був уже не напів, а цілком вільною людиною, але неясність поворотного маршруту хвилювала його, чи не доведеться часом вертатися знайомим уже шляхом через Уральськ і Оренбург, замість коротшою через Астрахань і Волгою вгору.

Почалося таки нове життя. Це відчуття великого перелому в житті охопило Шевченка з такою силою, що йому хочеться, щоб усе до найменших дрібниць було нове. Він заводить новий зошит для подорожнього щоденника, нове перо і свіже чорнило, мовляв, „наступила нова доба в моєму старому житті. Треба, щоб усе було нове" (запис 22 липня). Ще й перед тим у листі до Бр. Залєського поет запитував „Чи ти помічаєш зміну мого письма?" — і додавав: „добрий це знак, друже мій єдиний, — знак свободи" (лист 8-го травня).

Пишучи листа-подяку гр. Толстому, навіть на чорновому проєкті його, заведеному до Щоденника, з особливою приємністю вперше замість „рядовий Т. Шевченко" поставив підпис „Художник Т. Шевченко", спеціяльно підкресливши для себе самого цю новинку (запис 26 липня).

Одноманітне життя Новопетровського форту раптом замінилося розгортанням панорами нових місцевостей, з новими людьми навколо. На кожному кроці Шевченко старається упевнитись, що він „не зовсім здичавів". В ньому враз прокинулися всі приспані зацікавлення. В першому ж місті — Астрахані він починає з вивчення місцевих „древностей". Як мистець він звертає увагу на архітектуру будинків, хвалить будинок Купецького двору, „легкий і навіть граціозний", не зважаючи на масивність — будинок „на манір Ґваренґі". Почувши в одному готелі увертюру з опери „Роберт Диявол", він відчув зворушення до сліз, хоч виконанню „бракувало всякої гармонії", і в Щоденнику з'явилися в той день такі рядки: „Виходить, що я давно вже не слухав чогось подібного до музики. Барабан і сурма зачерствили мій слух, але не зачерствили серця, що сприймає прекрасне" (запис 8-го серпня). 11-го серпня Шевченко з власного інтересу заніс до свого Щоденника докладний опис старовинних речей у ризниці місцевого собору, як він це робив з обов'язку під час експедицій Археографічної Комісії на Україні в 40-х роках. Прочитавши в хроніці журналу „Русский Вестник" за 1856 р., що розкопана „наша славна-преславна Савур-могила" і знайдено в ній „золоті та інші дрібнички", що не свідчать навіть, чи справді це була могила одного із скитських царів, поет записав у Щоденнику: „Я люблю археологію. Я поважаю людей, що присвятили себе цій таємничій матері історії. Я зовсім розумію користь цих розкопів, але краще б не розкопувати нашої славної Савур-могили" (запис 13-го серпня). Це була перша ластівка з України на поворотній дорозі Шевченка. А потім вмить на цілий тиждень з 15-го до 22-го серпня, до самого виїзду з Астрахані було в нього „таке світле, прекрасне свято", зустрічі з земляками з Києва колишніми студентами, що „по-братерськи привітали його свободу". Розчулений поет уже на борту пароплава записав: „Дякую вам, благородні, безкорисливі друзі мої. Ви обдарували мене такою радістю, таким повним щастям, яке ледве вміщаю у своєму вдячному серці" (запис 23-го серпня).

ОСЬ, ВОНА...

Ось вона, юности вулиця,
Тихий, замріяний став,
Груша до груші тулиться...
Тут я тебе зустрічав.

Ось і бузок біля тину...
В серці ж моєму біль:
Чом не виходиш зустрінуть?
Чом не спитаєш: Звідкіль?

Десь у садку за бузками
Гомін почую чужий...
І зашумить з яворами
Вітер - безжур весняний.

І над садами розтане,
В небо злетить голубе...
Стану розгублений, гляну
І не впізнаю тебе.

ГРИГОРІЙ КРИВДА

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

50-ліття парафії.

Неділя, 19-го травня 1957 р. позначалась рідкісною подією у житті нашої громади. Т цьому дні Українська католицька церква св. Івана Хрестителя, якої парохом є о. Михаїл Вохневич, обходила свій Золотий Ювілей — 50-ліття свого існування. Громада, а парохіяни зокрема прикладною співпрацею вшановують ці знаменні роковини. Це наглядно можна було бачити на відбутому з цієї нагоди бенкеті. Простора авдиторія парохіяльної школи була вщерть виповнена присутніми. Бенкет звеличали своєю присутністю Їх Екселенція Архиєпископ Кир Константин Богачевський, губернатор стейту Мішіґен Г. Меннен Вільямс з дружиною, суддя окружного суду Джозеф А. Мойніген, як товст майстер та велике число священичів із сусідніх, як також подальших парохій і багато інших визначних особистостей.

Мистецька програма була вміло вплетена в бенкет, і тому цілість випала імпозантно. Окремі точки програми виконували шкільний хор та хор „Боян" під орудою проф. КирилаЦипенди. Не легкі до виконання псальми „Вся земля да поклониться Тебі" та „Велія слава" А. Вортнянського, віддзеркалювали майстерність дириґента та поважний вклад праці членів хору. Та фіналом виступу було „Владико неба і землі". Здавалось, що ця могутня бездоганно виконана пісня несеться ген, геп перед престіл Всевишнього та взиває про долю-волю — України. Бенкет закінчено національним гимном „Ще не вмерла Жкраїна".

Варта при тому замітити, що наше громадянство черговий раз мало нагоду почути справді хорове мистецтво. І тому не від речі буде додати загальне побажання, щоб цей хор надальше заспокоював культурно - мистецькі потреби нашої громади так, як це він нещодавно почав. Від довшого часу Дітройт потребував доброго хору, і із цілою певністю можна сказати, що цю прогалину виповнив проф. К. Ципенда. На окреме признання заслуговують члени хору, які, не зважаючи на таку велику розпорошеність нашого міста та не завжди сприятливі обставини, беруть чисельну участь у підготові імпрез та виступах, чим добиваються щораз то нових успіхів. Співпраця хористів та дириґента, а ще більше те, коли хор буде загально - громадським, буде запорукою всебічної піддержки з боку усього нашого громадянства.

В. П.

Адв. д-р Д. Квітковський обраний на голову Відділу УКК

В неділю 12-го травня увага громадянства Дітройту була скупчена біля загальних зборів репрезентації — Метрополітального Відділу УККА, створеного минулого року. У зборах взяли участь делеґати від 44-ох організацій, членів відділу, як також гості, платники Національного Датку. Зборами проводила президія з головою п. М. Шустакевичем. Наради мали чисто діловий характер. Понад усякий сумнів стверджено, що консолідація осягнути минулого року, вповні себе оправдує. Завдяки тому відділ міг добитись поважного успіху в своїй різнородній праці як на суспільно - громадському, так і на політичному відтинках. Поважним досягненням була збірка на Український Народний Фонд. Коли взяти під увагу, що вплати на Народний фонд у загальному на терені ЗДА дещо зменшились, то в Дітройті навпаки, поважно зросли. Порівнюючи з минулим роком вони зросли більш ніж двічі. До каси Народного Фонду переслано $2,745.50. Це далеко не відповідає спроможностям громадянства Дітройту, але свідчить про значну поправу.

У висліді виборів вибрано нову управу з д-ром Денисом Квітковським як головою. До управи ввійшли люди з певним стажем громадської праці, що дає підстави вірити, що відділ у новій каденції зможе ще більш інтенсивно працювати та здійснювати ці завдання, які накладає на нього Централя УККА та потреби об'єднаної громади Дітройту.

В. П.

Картерет, Н. Дж.

Писанка з імпрези на допомогу УККА.

Найбільша радість для кожної української громади — це наша дітвора, майбутнє Церкви і кожної організації. Коли дітвора виступає збірно, зорганізовано, це найпевніша запорука життєздатности нашої збірноти.

5 травня в нас було небуденне свято. Вранці першу св. Літургію в церкві служив і проповідував англійською мовою о. Петро Мелех, який пильною працею впродовж 8 років свого побуту в Америці вспів опанувати мову нашої країни. Другу ж св. Літургію служив місцевий парох, о. Іван Гундяк. Церква виповнена по береги народом, з більшістю дітвори й молоді, що є відрадним явищем.

По полудні в Святодмитрівському Громадському Осередку зібрався народ на спільне Свячене, сполучене з вшануванням матерей. Після благословення й молитви до столів засіла численна громада, наче одна родина. Гостей привітав Володимир Вадяк, предсідник ради церковних опікунів, який вказав на зроблений в останніх 25 роках поступ та накреслив програму дальшої конструктивної праці, здійснення якої вимагає участи всього членства.

При кінці обіду на сцену вийшли учні Недільної Школи в числі 120. Їх виступ був підготовлений панями Іриною Гундяк, що керує Недільною Школою, і Катериною Симчик, керівницею школи танків. Діти жваво співали „Христос Воскресе", а далі пісні українською і англійською мовами, теж у двох мовах виголошували підібрані декламації і виступили з програмою українських танків. Проголошувала поодинокі точки програми Антрій Горехлад, учень 4-ої кляси Недільної Школи. Зібрані плакали з радости. Щирою любов'ю і дбайливістю наша громада оточує дітвору, а Недільною Школою опікується в нас Товариство Родичів і Учителів. У школі є 130 учнів, 8 учительок і один учитель, при парафії вихований молодий інженер. Молодий Дівочий Кружок ім. Божої Матері обдарував кожну приявну матір живими квітами, а матір'ям, що із-за недуги були відсутні, доставив такі ж квіти до їх домів з щирими побажаннями повороту до здоров'я.

Були теж промови, що їх виголосили: оо. Іван Гундяк і Петро Мелех, п. Григорій Волянський, стар.; Іван Лескі, М. Музика, Ванда Гураль від Товариства Св. Анни, Марія Шумна від Сестрицтва Св. Покрови, Анна Вейсон від Тов-а Родичів і Учителів.

Пані Стелла Филлипс пожертвувала нею ж по мистецьки писані українські писанки, які пущено на літитацію з тим, що прибуток з них піде на допомогу УККА, який виконує велику і важливу працю для української справи. З писанок було прибутку $26.50, які переслано до канцелярії УККА. Варто зазначити, що наші, в Америці виховані молодші жінки й дівчата мають в місті й околиці добру славу за мистецьке писання великодних писанок. Звичайно починають вони працю коло писанок з початком Великого посту, щоб виконати замовлення своїх і несвоїх людей. Між останніми є люди різних професій — професори університету Рутґерс, учителі вищих шкіл, лікарі, адвокати й ін., які подивляють мистецьке виконання писанок і одночасно знайомляться з іменем і стремліннями українського народу.

Н. К.

З життя Наукового Т-ва ім. Шевченка в Ню Йорку

АНГЛОМОВНИЙ ЗБІРНИК ПРО ЛЬВІВ

Діловий Комітет Товариського З'їзду кол. Студентів Львівських Високих Шкіл зібрав під час з'їзду, який відбувся 10 і 11 листопада 1956 р. в Ню Йорку, коло 4,500 долярів на видання наукової англомовної публікації про український Львів і передав переведення цього великого діла Науковому Товариству ім Шевченка в Ню Йорку.

В тій цілі створено Видавничо-фінансову Комісію при НТШ в Америці, до якої ввійшли пп. інж. Володимир Богачевський, інж. Олександер Гладилович, мґр. Наталія Коваль, проф. д-р Роман Осінчук і інж. Роман Стефанюк.

З рамени НТШ створено Редакційну Колеґію в складі пп. проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького, ред. Василя Мудрого і доцента д-ра Юрія Фединського. В межичасі перенісся д-р Фединський до стейту Індіяна і не міг брати участи в редакції Збірника. На його місце вибрано проф. д-ра Матвія Стахова.

Редакційна Колеґія запросила таких пп. Авторів до написання статтей до цього Збірника: проф. д-ра Ярослава Пастернака (Канада) — про археологію Львова, проф. д-ра Володимира Мацяка (Німеччина), проф. д-ра Миколу Андрусяка (ЗДА) і проф. Богдана Загайкевича (ЗДА) — про історію Львова, проф. Володимира Радзикевича (ЗДА) і доцента д-ра Григора Лужницького (ЗДА) — про Львів як осередок культурного життя, проф. д-ра Іллю Витановича (ЗДА) — про Львів як осередок економічного життя, ред. Василя Мудрого (ЗДА) — про Львів як осередок політичного життя, проф. д-ра Володимира Січинського (ЗДА) — про архітектуру і мистецтво Львова, проф. Мирона Заклинського (ЗДА) — про листопадовий переворот і львівські бої, дир. Володимира Дорошенка (ЗДА) — про вияви укр. соборництва в світлі взаємин між Великою Україною та Галичиною.

Завданням цієї книги є виявити Львів як центр українського національного життя на західньо - українських землях. Видасться її в 3,000 примірників та розішлеться до всіх більших бібліотек світу. Теж поміж нашим громадянством заціклавлення цією книгою велике. Досі вплинуло кількаст замовлень на Збірник (ціна $10), при цьому понад двісті осіб вплатило цю суму в цілості.

Редакційна Колеґія надіється видати цю книгу ще в цьому році. Дальші замовлення, запити і ін. просимо слати на адресу:

Shevchenko Scientific Society
302 - 304 West 13th Street
New York 14, N.Y., U.S.A.

Редакційна Колеґія.

Коротні Вістки

● **Спеціяльна англійська парляментарна Комісія** в справах будови тунелю під каналом Ла Манш прийняла постанову про якнайшвидше докладне обслідування дна каналу з уваги на закталізування пляну будови тунелю, що сполучатиме підводним шляхом Англію і Францію. Цей плян — це мрія від 150 років.

● **Туніський прем'єр** Вургуіба заявив, що Тунісія не задумус „плакати на рамені Совєтів" з жалю за фінансовою допомогою, що її Франція припинила виплачувати за симпатії Тунісії до альжирського визвольного руху. Совєти негайно запропонували Тунісії фінансову допомогу, яка мала б заступити французьку.

● **Агенти ФБІ** в Ню Йорку знайшли 14-річного сина італійського консуля в Шикаго Вітторія Вараттієрі, який ще 16 квітня залишив дім батьків, бо хотів показати, що він уже є „дорослим" і зможе сам про себе дбати. Поліція розшукувала його по всій країні, припускаючи, що його хтось викрав. Батько й мати прилетіли до Ню Йорку на повідомлення поліції, подякували аґентам ФБІ і відлетіли з сином до Шикаґа.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149 2nd Av.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 7-го червня ц. р. відбудеться останній передвакаційний вечір Клюбу, програму якого виповнить концерт пісень Дениса Січинського й Остапа Нижанківського. Виконують: Зеня Лавришко — сопран, Степан Шпех — тенор, Степан Шелкевич — бас і Модест Захарченко — скрипка. Акомпаніюватиме і слово про композиторів виголосить пані Іванна Прийма. Початок о год. 8-мій вечора.

Союзники між собою

(Закінчення зі стор. 2-ої)

було в цілому світі (країни НАТО, СЕАТО, Японія і т.д.) 14.394 випадки, коли американські вояки підпадали під чужу юрисдикцію, але з них тільки 4.437 осіб були дійсно суджені, при чому 275 звільнено, 3.876 покарано грошовими карами та словесними доганами, 178 звільнено умовно, а тільки 108 ув'язнено. Американські кореспонденти із столиць союзних і заприязнених країн одноголосно твердять, що громадяни цих країн дуже вразливі на пункті ставлення до них американських вояків, допоміжного персоналу, урядовців прерізних американських місій і установ та їхніх родин. Отих громадян дразнять вищі платні американців, їхнє життя на вищій стопі, але ще більше дразнить — байдужність щодо почувань, настроїв і психіки автохтонів.

І в цьому суть справи. Американська преса звертає увагу, що закордонна політика ЗДА взагалі в давнішому часі замало цікавилася психікою і настроями автохтонів країн, з якими ЗДА мали діло. Наявно показалося це вже за першої світової війни, після висаду американських військ у Франції, а ще яскравіше — у другій світовій війні. Американські старшини й вояки не мали належної політичної підготови і не орієнтувались в найактуальніших проблемах Европи чи Далекого Сходу. Відсіль і виходили такі трагічні непорозуміння, як примусова репатріяція всіх, що походили з підсовєтських країн. Від того часу наступила велика поправа, прийшов великий поступ, але все ще недостатній. В холодній аналізі причин згаданих вже заворушень у Тайпеї стверджується, що судова розправа над американським сержантом, який застрелив китайця, виглядала б інакше — хоч би навіть по суті й закінчилась також звільненням підсудного, як це сталося в Тайпеї — якби американські чинники більше рахувалися з світоглядом китайців, який не допускає без найменшої — хай тільки символічної грошової — кари звільняти ніякого вбивника. Саме цей факт мав викликати „шок" у китайців, що його легко можна було оминути іншою судовою процедурою. Ця остання історія в Тайпеї і теперішні труднощі, що їх мають ЗДА на терені Японії, можуть мати той на дальшу мету добрий наслідок, що поглиблять в американському політичному і військовому світі свідомість конечности кращої поінформованости про чужі краї і їх народи, їх традиційні звичаї і їх психіку.

Зокрема, проблема майбутнього вигляду Сходу Европи залежить у величезній мірі від того, щоб не тільки одиниці з американської верхівки, але й маси старшинства та воцтва набрали правдивого образу — хто властиво живе на тому обширі, яке його минуле та які цілі тамошніх народів. Злегковаживши це, Гітлер програв війну. Майбутня розгра на світову скалю залежатиме не тільки від атомових бомб, але й від знання духового обличчя народів, які невідхильно будуть партнерами у тій розгрі.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 47.

	Передплата	Пожертва	Разом
К. Шурин, Луїсвіл	4.00	5.00	
Р. Петер, Ню Брітейн	2.00	2.00	
С. Олвіян, Медіна	1.00	1.00	
М. Щурко, Вотерфорд	1.00	1.00	
В. Єдноров, Шикаґо	4.00		
Т. Вітішковський, Гартфорд	4.00		
Г. Двигайло, Ню Йорк	3.00		
Е. Гавришків, Шикаґо	2.00		
Й. Герлях, Ню Йорк	2.00		
А. Корнієнко, Рачестер	2.00		
І. Форошівський, Йонкерс	2.00		
А. Єзерська, Клівленд	2.00		
М. Черлінка, Луїсвіл	1.00		
І. Швець, Джеферсон	1.00		
В. Цілінський, Ірвінґтон	1.00		
Я. Погорецький, Рачестер	1.00		
А. Левкович, Колюмбус,	1.00		
М. Терлецька, Дітройт	1.00		
М. Крамарчук, „	1.00		
А. Стельмах, „	1.00		
М. Корзинський, Бруклин		10.00	
І. Гута, Ню Йорк		5.00	
В. Куницький, Ню Йорк		4.00	
Укр. Нац. Об'єднання в Монтреалі		4.00	
М. Стефаняк, Дітройт		3.00	
І. Трущ, Вест Істон		3.00	
С. Кучма, Ню Йорк		3.00	
В. Бойчук, Елизабет		2.00	
А. Запара, Вашінґтон		2.00	
І. Ганущак, Лудлов		2.00	
Ю. Михайлонка, Рачестер		2.00	
М. Бурдин, Шикаґо		2.00	
Т. Скуповський, Мілфорд		2.00	
Н. Ясінський, Мілвокі		2.00	
Е. Марущак, Клівленд		2.00	
Р. Федорів, Рослиндейл		2.00	
С. Спетрук, Монтреал		2.00	
Д-р С. Парфанович, Дітройт		2.00	
В. Вітенко, Рачестер		2.00	
Л. Шандорі, І. Ориндж		2.00	
М. Гузар, Ню Йорк		2.00	
І. Марусевич, Ню Йорк		2.00	
С. Чучук, Шикаґо		2.00	
Д-р П. Попадюк, Фт. Кровдер		2.00	
П. Лещишин, Клівленд		2.00	
М. Добуш, Бронкс		2.00	
С. Хомиц, Боффало		2.00	
Р. Дурдело, Ст. Кетерінс		2.00	
Д. Чорнобук, Велленд		1.10	
М. Лилак, Рачестер		1.00	
М. Мельникович, Ню Йорк		1.00	
П. Лихошерсть, Рачестер		1.00	
Г. Лазар, Ембрідж		1.00	
Г. Іваськів, Ню Йорк		1.00	
М. Ястремський, Куртіс Бей		1.00	
Л. Бурій, Монтреал		1.00	
І. Мицьо, Гемілтон		1.00	
В. Кіпібіда, Торонто		1.00	
А. Лещишин, Асторія		1.00	
С. Теплий, Нюарк		1.00	
М. Дмитрів, Картерет		1.00	
М. Дворянин, Дітройт		1.00	
Й. Олейнік, Шикаґо		1.00	
Й. Мелета, Ню Йорк		1.00	
І. Панько, Шикаґо		1.00	
Д. Гнатюк, Мілвіл		1.00	
П. Бурезонський, Керибрук		1.00	
М. Бузяк, Невінґтон		1.00	
Т. Тилявський, Ню Йорк		1.00	
М. Федорів, Бруклин		1.00	
А. Федунечко, Йонґстаун		1.00	
І. Новіцький, Боффало		1.00	
П. Мажак, Амстердам		1.00	
М. Белейканич, Сиракюз		1.00	
А. Волошин, Парма		1.00	
С. Фромель, Обурн		1.00	
І. Литвин, Байон		1.00	
М. Терлецький, Йонґстаун		1.00	
Р. Кобрин, Пасейк		1.00	
П. Псюк, Рачестер		1.00	
Я. Лучкевич, Йорк		1.00	
Р. Сінятович, Филаделфія		1.00	
А. Масура, Онеонта		1.00	
Г. Гірняк, Торонто		1.00	
А. Теханюк, Батавія		1.00	
І. Баранецький, Ню Йорк		1.00	
А. Триш, Дітройт		1.00	
П. Васильків, Флорал Парк		1.00	
Р. Сверлік, Ст. Кетерінс		1.00	
І. Романчук, Пасейк		1.00	
С. Генега, Елизабет		1.00	
В. Яворський, Нюарк		1.00	
К. Гуральний, Ню Йорк		1.00	
Г. Петрончак, Ню Гейвен		1.00	
П. Біласюк, Бруклин		1.00	
І. Коваль, Літл Фолс		1.00	
Разом	$ 37.00	$ 131.10	$ 168.10
Раніше проголошено	$ 6,787.25	$ 5,898.69	$12,635.94
Разом все . . .	$ 6,774.25	$ 6,029.79	$12,804.04

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Чіянґ Кай-шек признає свою вину у проти-американських заворушеннях

Тайпей. — Президент національного Китаю Чіянґ Кай-шек признав в своїй промові через радіо в минулу суботу 1-го червня ц. р., що головною причиною анти-американських заворушень в столиці Тайвану (Формози) в Тайпеї, 24-го травня ц. р., коли-то здемольовано будинок американської амбасади і поранено 13-х американських службовиків, була нерішучість, непідготованість і незорієнтованість націонал-китайського політичного і поліційно-військового проводу. Він ствердив, що ті заворушення „принесли нечесть китайській нації." Він підкреслив у своїй промові важливість приязни з Америкою, як лідером у сучасному світі боротьби за свободу всіх народів, та висловив переконання, що комуно-китайський режим ніколи ще не був такий слабий, як тепер. Ото ж, казав Чіянґ Кай-шек, в такому моменті треба здорової думки в цілому народі, а уряд на Формозі повинен був опанувати пристрасті, які заволоділи масою з приводу звільнення американського сержанта американським судом від закиду вбивства одного китайця. Націонал-китайський президент апелював, щоб той інцідент не порушив основ американсько-китайської приязні та спільної політики на Далекому Сході.

Бальон із летуном піднісся на висоту 18-ох миль

Савт Ст. Пол, Міннесота.— Великий бальон, збудований із пластики, здобув новий рекорд, бо піднісся вгору разом із капітаном Дж. В. Кіттінґером на висоту 96,000 ступ, це зн. на 18 миль. Капітан Кіттінґер перебував на висоті 18 миль вгорі в окремій капсулі, зробленій із металу, понад дві години, поки не дістав наказу випустити гелій та спуститися на землю. Взагалі він був у повітрі 6 годин і 34 хвилини. Кіттінґер знаходиться в доброму стані здоров'я, але його відвезли до шпиталю для перевірки його фізичного і психічного змучення. Під час цієї вправи хотіли випробувати, як перебування вгорі в повітрі впливає на стан здоров'я людини.

Сенат признав на будівельну програму 1,600,000,000 долярів

Вашинґтон. — 29-го травня Сенат більшістю 69-ох до одного голоса прийняв законопроєкт, згідно з яким на будівельну програму можна буде видати 1,600,000,000 долярів. Проти проєкту голосував тільки республіканський сенатор Френсіс Г. Кейс із Південної Дакоти. Цей законопроєкт йде на спільну конференцію, де мають вирівняти різниці, бо Палата Репрезентантів признала на цю саму ціль суму 2,475,000,000 долярів. Законопроєкт прийнято після того, як відкинено проєкт сенатора Вейна Морса про будову 200,000 мешкань річно впродовж найближчих двох років. Згідно з ухваленим законопроєктом мають в найближчому році збудувати 35,000 мешканевих одиниць.

● „Мейфлавер II", англійський корабель, збудований за зразком історичного „Мейфлаверу I" з 17 сторіччя, який пливе тепер з англійського порту Плимут до американського Плимуту, звернув минулої п'ятниці з західнього курсу на північний. Корабель мусів відхилитися далеко на південь з історичного шляху свого попередника, щоб обминути шторм на Атлантику. Минулої суботи він був ще віддалений на півтори тисячі миль від ЗДА.

Число недасливих випадків під час кінця тижня значно зменшилося

Ню Йорк. — Крайова Рада Безпеки в Шикаґо повідомляє, що останній кінець тижня, хоч під час нього багато робітників мало 4-денні вакації, не мав великого числа нещасливих випадків в автових катастрофах. В тому часі, від вечора в четвер до неділі вночі було тільки 396 випадків смерти на шляхах цієї країни, а звичайно буває, що під час нормальних робітничих чотирьох днів буває по 405 до 415 смертних випадків в цій порі року. До зменшення числа нещасливих випадків в автових катастрофах причинилося те, що в багатьох районах країни падали дощі, і люди не пускалися в дальші подорожі. Та все ж таки, в тому часі згинуло ще коло 100 осіб в інших нещасливих випадках, а понад 100 осіб втопилося.

Департамент рільництва втратив більйон долярів

Вашинґтон. — Департамент рільництва повідомляє, що впродовж 10-ох місяців, це значить від липня 1956 до квітня 1957 втратив на підтримці цін на фармерські продукти. Це найбільша досі втрата в такому короткому часі; вона спричинена тим, що харчові надвишки продавали по нижчих цінах, ніж їх закуповували від фармерів. В минулому році багато фармерських продуктів продано закордон. В попередньому році в тому самому часі страчено тільки 771,958,909 долярів. В році, який скінчився 30-го квітня, департамент рільництва видав на закуп харчових продуктів, згідно з законом про допомогу фармерам, 7,815,865,000 долярів. Ця сума була на 817,600,000 долярів менша в порівнянні з попереднім роком, коли на цю ціль видано 8,633,465,000 долярів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори „Дністра", 361 Відд., відбудуться в суботу 8-го червня 1957 р., о год. 8-ій веч., в домівці при 119 Ave „A", 1-ий поверх. У програмі: звіти (фінансовий, домівки, опікунів хворих), кореспонденція і біжучі справи, участь у посвяченні пам'ятника Шевченкові на „Союзівці". Перед зборами приймається вплату членських внесків. — М. Лисогір, заст. предсідника; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишиваний, касир; В. Барагура, рек. секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Піврічні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 158, відбудуться в суботу 8-го червня 1957 р., о год. 8-ій веч., в Ук. Нац. Домі при 216-218 Grand St. На порядку нарад: звіт фін. секретаря і Контр. Комісії і різні біжучі справи. Присутність всіх членів обов'язкова. — С. Бродик, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Т-ва „Зоря", Відд. 69, відбудуться в суботу 8-го червня, о год. 8-ій веч., з. ч. 5, під ч. 33 Іст 7-ма вул. Просимо всіх членів прийти. — М. Ликтей, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Мир", Відд. 324, повідомляє членів, що звичайні місячні збори відбудуться у суботу 8-го червня 1957 р., о год. 7-ій веч. Просимо прибути і вирівняти залеглі вкладки. — А. Горохівський, предс.; І. Струк, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Т-во Українська Січ, Відд. 59, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в суботу 8-го червня 1957 р., в УНДомі, 517 Галет вул., о год. 7:30 веч. Взивається всіх членів прийти. Буде справа виїзду на „Союзівку", справа пікніку, організування членів до УНСоюзу і т. п. Проситься всіх членів вирівняти свої вкладки, щоб можна якнайскоріше замкнути піврічні рахунки до контролі. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во А. Гончаренка, Відд. 204, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу 8-го червня 1957 р., о год. 8-ій веч., в залі 334 Іст 14-та вул. Прохається членів прийти та вислухати піврічних звітів уряду та Контр. Комісії. Буде роздача дивіденд. Про зміни адреси членів проситься негайно повідомляти секретаря, В. Гасій, 527 Іст 12-та вул., Ню Йорк, або кликати: ORegon 3-4405. — П. Марко, предс.; І. Крочак, кас.; Г. Бакуменко, рек. секр.; В. Гасій, фін. секр.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 18-ти мільйонового майна організації!

Посмертні Згадки

ПЕТРО КОСТЮК, довголітній член УНСоюзу, Відд. 243 Б-ва св. Арх. Михаїла — Вест Пулман — помер 4-го квітня 1957 р., проживши 61 рік. Покійний народився в с. Хмільно, пов. Радехів, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину, 2 синів, 1 доньку, 2 внуків. Похорон відбувся 7-го квітня, при участі Родини, Знайомих і Членів, з пох. заведення до церкви св. Арх. Михаїла, а опісля на цвинтар Holy Sepulchre. — В. Й. П!
Управа Відділу

МАРІЯ ЛАЗОР, членка, Відд. 276 УНСоюзу, Б-ва св. о. Николая в Ембридж — померла 20-го квітня 1957 р., проживши 69 років. Покійна народжена в селі Угнів, Галичина, Зах. Україна. Полишила 2 синів, 1 доньку і 6 внуків. — В. Їй П!
М. Фук

• РОЗШУКИ •

Пошукую рідного брата МАТВІЯ ЧЕРЕШНЬОВСЬКОГО, з села Стежниця, повіт Лісько, якого забрали до совєтської армії в 1944 році. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситись на адресу:
МЕРІ СЕНІВ
47 Parkville Ave.
Brooklyn 30, N. Y.
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

Пошукую рідного брата АНДРІЯ ПИЛАТЮК, із села Дрогомиль, пов. Яворів, Зах. Україна. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Sophia WOLOSZYN
2247 W. 11th St.
Cleveland 13, Ohio

МАРІЮ ГАВРИЛІВ, доньку Василя і Параски Попадюк, а по-чоловікові Якутович, зі села Станькова, повіт Калуш, пошукує:
Wasyl WALIGUN
54 Brookside St.
Wilkes-Barre, Pa.

Павло Старомайський пошукує ГРИНЬКА ЛИС, з Новосілок Кардинальських, пов. Рава Руська. Виїхав з Родиною до Америки 1938 року. Ласкаві відомості, прошу слати на адресу:
P. STAROMANSKY
159 Olive Ave.
Oshawa, Ont.
Canada

Пошукую ЮРІЯ КЛІЩ, нар. 5/9 1923 р. в селі Тлусте, пов. Заліщики, воєвід. Тернопіль, Україна.
Маю листа від Його Мами Аксли Кліщ з Польщі.
Прошу голоситись на адресу:
Mrs. Ola OLESNEWYCH CHYCHULA
2109 Bleigh Ave.
Phila 15, Pa. USA
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

Сестра Ірина пошукує брата ЯРОСЛАВА ДМИТРАША, який студіював техніку в Німеччині. Інформації слати під адресою:
Mrs. Mira NIZANKOWSKY
Springfield State Hospital
Sykesville, Md.
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ТАРЗАН, ч. 3875. На все рішені післанці.



Ольга легко погодилася на пропозицію знахаря. — Це добре, — сказала вона хитро. — Я знаю, що будете дискретні!

Минали дні і жах вселився в серця колись миролюбних вабулів, як Ольга і Туро використовували свою чортівську владу.

Вісті про перехідний період не дійшли до Тарзана . . .

Аж одного дня два, на все рішені войовники, напали на нього ззаду.